

Preus per subscripció

En Barcelona. 1'00 Pta. trimestre.
 Fora... 1'50 » »
 Artistas extranjers, 25 Ptas. 1' any

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

DIPUTACIÓ, 125, 2.º, 3.ª

Sucursal para artas y avisos, en l'Arxiu
 de D. J. Gelabert: Unió, 5, 3.º 2.ª

Preus de cada número

Número corrent. . . . 10 centims
 Id. atrassat. . . . 15 »

Las fiestas del Centenari

Sembla que's tracta de que sigan dignas d'una gran ciutat. La Junta magna s'ha dividit en varias Comissions y aquestas estan donant senyals de vida. Varias reunions s'han celebrat ja y 's veu que hi ha ganas de fer alguna cosa de bó.

Dilluns van anar al Saló de Cent, préviament invitats, molts alcaldes de barri, convocats per' arbitrar la manera de que s' adornin ab gust y elegancia lo major número possible de carrers durant las festas.

La Junta nombrada en lo palau del Bisbe tampoch se descuida. La subcomissió de espectacles y diversions públicas organisa la execució del himne á Colon, á qual acte musical se tracta de donar suma importancia: també hi haurá gran cabalgata, festas militars y altrás molts diversions.

Se concediran premis de diversas classes y per distints objectes: en una paraula, tothom se mou pera fer unas festas que resultin lo mes lluhidas y notables que sigui possible.

Hi ha destinada per' festeigs una cantitat exorbitant, y com si no bastés, s'ha organísat una subscripció pública voluntaria que l'establiment industrial «El Siglo» iniciá, suscribintse per 5000 pessetas.

Pero la Junta magna, que tant bons propòsits abriga, té enterament descuidat un punt que deuria ser tingut en compte y que á bon segur no quedaria desatés si al constituir la Junta s'hagués procurat donarhi representació á nostras empresas teatrals.

¿Es per ventura indigne 'l teatro d' alternar ab carácter oficial entre las demás manifestacions que 's portin á cap? Si's premia al carrer que mes ben adornat se presenti ¿perqué no s'ha de galardonar á la empresa que mes notables funcions ofereixi? ¿No tenim afortunadament un drama espanyol anomenat *Isabel la Católica* que tracta del descobriment d'América y qual assumpto's desarrolla en part en Barcelona? ¿No hi ha *La agonía*, obra quin protagonista es lo célebre Colon? ¿No existeix la sarsuela *¡Tierra!* inspiradíssima concepció musical feta en honra del gran marino quals glórias tractem de commemorar? ¿No ha escrit un catalá destijit una ópera (*Colon*) que si s'estrenaba en aquesta capital

ab propietat, podria fer com va fe'l protagonista; aixó es, donar la volta al món enter, conquistant llor y nombradia als catalans? Y sobre tot ¿no tenim aquí poetas de prou alé y forsa creadora pera compóndrer alguna obra dramática ó alguna loa de assumpto purament catalá, que enaltís al ilustre navegant y que enlayrés al propi temps nostre teatro regional?

Donchs be; sentats aquets precedents, que son certs, ¿perqué no ha ressonat encara en las subcomissions cap veu en apoyo de fer alguna cosa pera que l'institució mes important sens dupte en materia d'espectacles, dongui senyals de vida oficial entre'ls que's projectan?

¿Es tal vegada que las empresas no son mereixedoras de que se'ls tinga cap consideració? ¿O es, com creyem nosaltres, que ningú hi ha atinat fins ara porque no se'ls hi ha donat participació en la Junta constituída á instancias del senyor Tort y Martorell?

Nosaltres considerem que es convenient que's conti ab lo seu concurs, y si las empresas callan, per delicadesa tal volta, no podem imitar sa conducta; y per aixó exposem lo que portem dit, esperant que será nostre parer atés en mes ó en menos, porque es segur que si així 's fa, las festas tindrán mes esplendor, lo teatro'n surtirá guanyant y'ls aficionats y 'l públich en general veurán ab gust que no's prescindeix en las esferas oficials d'una de las institucions mes adequadas á la classe de festas que's preparan.

Nosaltres proposariam alguna idea que creyem propia del cas; pero com no tenim veu ni vot en las comissions ni entre'ls empressaris, nos contemem ab indicar nostra opinió, en la creencia de que no faltará qui proposi plans útils y profitosos que mereixerán aprobació.

De tots modos, estem prompts á explicar nostre pensament si qui pot preguntarlo desitja que'l manifestem: ara no volem dirlo, porque'ns ficariam en terreno que avuy nos es vedat.

JOAN PERELLÓ Y ORTEGA.

Revista musical

L'ORFEÓ CATALÀ

Aquesta Associació ha donat ja la primera proba anyal de sos estudis, ab lo concert que va celebrar diumenje últim en lo Palau de Ciències. La nova societat comensa bé y pòt esperar-se molt d'ella, perquè ha estat organisa da ab gran amor, fé é inteligencia pe 'ls seyors Vives, Granados, Millet y altres distincjits músichs. Ara falta que no's maleji:

Onze escullidas composicions ompliren las dugas parts del programa y en la execució hi van obtenir aplausos tots quans van desempenyarlas.

Entre las pessas de la primera part, debem mencionar las cançons populars *Los segadors*, *Los tres tambors* y *La fitadora*, per lo molt típicas que son; la magnífica composició *Danzas españolas*, en que l'autor senyor Granados va obtenir una ovació merescuda; la inspirada égloga de Millet, y 'l magestuós *Sanctus*, de Vives, que produhi un gran efecte.

En la part segona destacaren la *Jovenivola* (coro á veus solas, de Millet); las características obras d' Ahó y de Gay qu' aquet va executar al piano; lo fragment sinfónich de Lapeyra, (nota inspiradíssima per quinteto de corda, piano y armonium,) y 'l coro de Vives ab lletra de Milá y Fontanals *La com-planta d' en Guillerme* qu' es una juya musical.

Poden estar orgullosos d' aquet concert tant los organitzadors y 'ls executants á qui felicitem, com la intelligent concurrencia que va anar á sentirlo.

N'esperem un altre per parlarne ab mes extensió.

Estrenos catalans

En lo teatro Lope de Vega, tingué lloch diumenje á la nit, l'estreno del casi-monólech *Un porter*, degut á la ploma de nostre company senyor Bartrina.

Lo monólech es aixelebrat, y abundós en xistes; s'escolta ab gust per la facilitat ab que está escrit y ab l'inesperat final que te's fa aplaudir á la forsa.

Molt s'ha escrit sobre aquet tema; però l'autor de *Un porter*, rompent ab oportunitat la monotonia inevitable de tot monólech, inmiscueix en l'acció un parell de personatjes bendibuixats que arrodoneixen mes la obreta, donantli mes novetat.

L'autor rebé al final una carinyosa ovació del públich que omplia'l teatro, pagantli així la bona costum de no invitar, y d'escriurer ab la gracia y facilitat peculiars sevas.—A. LL.

¡ORFE!

(Á mon amich lo jove poeta J. T. R.)

Es nit d' iver n y, en son esguart, la fosca
ha enmantellat lo món.

La glassada es de mort; la boyra es baixa:
tot reposa, tot dorm.

Sols á voltas lo vent que s' embolcalla
per algún reguerot,
fa cruxir ab revolts, l' última fulla
qu' ha ferit la Tardor.

Una llum que s' aqaga tremolenca
molt lluny dels caserons,
nos senyala una llarga carretera:
es lo camí dels morts.

Tot es en ell quietut; no hi passa un' ànima;
es l' hora del repós;
es l' himne mes sublim que així dedica
la Terra al Creador.

Avuy no ha durat tant. De una caseta
que s' aixeca al entorn

d' un camp molt sech, tant sech que fa tristesa,
avansa silenciós

un noyet d' uns setze anys, d' aspecte pobre,
pobre d' or y de cor.

Ja atravessa 'l camí de l' Etaevara,
pensatiu, neguitós.

Tot tapat, ab las mans á la butxaca,
una manta en lo coll,
y la fals boy penjanli á ran d' esquena...

S' ha aturat tot de cop.

Nos designan que som al cementiri
los bategs del seu cor.

Puja ab pena, pe'l mur, dalt de la fossa
y per l' altre cantó

agafantse á un xiprer, tocant los marbres
va baixant poch á poch.

—No es aixó lo que busco,—diu pe'ls ninxos.—
Es dels richs tot aixó.—

Y entre mitj de las creus que hi há per terra
va buscant afanyós,
sens que 'l lloch aclareixi un raig de lluna
perá darli consol.

Per fi n' ha tocat una; 's tira enrera
com cegat per l' horror;
se treu ab majestat la barretina,
boy cayent de génolls.....

Y abressants' hi febrós, petoneijantla,
sanglotant ab dolor,

resta, al cor esplayant, y—Orfe!— murmura—
¡Qu'es feixuch aquest nom!

JOSEPH BURGAS BURGAS.

Secció del Pirotécnic

Un popular setmanari diu que D. Manel Girona t'el projecte d'urbanisar la plassa de la Pau fent un passeig al voltant del monument de Colon y utilisant quatre llencas que quedarán ah extrems, pera posarhi quatre kioskos.

Diu ademés que costejará 'ls gastos lo referit banquer senyor Girona si li concedeixen per vint anys la explotació dels quatre kioskos.

Y critica semblant propòsit y'l ridiculisa per medi d'un dibuix ó caricatura.

Pregunto jo: ¿perqué l'ha de criticar? ¿t' enveja de que 'l senyor Girona hi fassi algun negoci? ¿Donchs qu' ho proposi ab mes ventatjas aquell que ho satisfirisa.

Si 's fa—dich jo—y sí ho paga en Girona, encara que després cobri arrendament pe 'ls kioskos, ¿deixará de realisar-se una millora pública? ¿costará aquesta millora ni un céntim á la ciutat? ¿no haurá proporcionat la construcció treball á molts artistes y á bon número d' obrers? ¿no surtirá guanyanthi Barcelona?

Donchs tractem la cosa en sério, apoyemla y no volguem ferne mofa ni desprestijiar una idea de que haurian de estar orgullosos tots los barcelonins. ¡Tant de bo n'hi hagués molts de capitalistes aixis!

Tornemse á picar las crestas, senyor Rafols.

Pero primer deixi qu' enteri als lectors de lo que vosté'm diu. Copiaré la seva carta que diu aixis:

«Molt senyor meu: La contestació que vosté'm dona no aclara mes que un sol punt, y es que 'ls cómichs son uns dessidiosos incapassos de realisar cap idea útil y práctica en profit d'ells y del art. Aixó ja ho sabia, com també sé que en sa inmensa majoria son poch instruits y molt mal educats, plens de vent, y viciosos. Pero ja anirán corregintse: es qüestió de temps y no dupti que las exigencias del públich los

farà anar per bon cami mes prompte de lo que vosté y ells creuhen.

Pero, senyor meu: ¿y lo demás que jo indicaba en ma carta? Vosté no ho contesta, quant precisament era lo que mes desitjaba saber. ¿Es que tal volta créu que 'ls versets li donan suscripcions? ¿No pensa vosté que'l periódich ordinariegà, ó millor dit, que no fineja prou? ¿No créu que *Lleganya*, y *Ganyota*, altres noms per l'istil son dignes de setmanaris satírichs com «La Campana de Gracia» per exemple, y no del de vosté? ¿No créu vosté que dintre'l ram del teatro hi ha prou temas, tant festius com serios, pera instruir y donar amenitat, al periódich?

Li agrahiré que'm contesti aquets punts y li dona gracias avansadas S. S. S.

NARCÍS RAFOLS.»

Avants d' entrar en lo fondo del assumpto de aquesta segona carta seva, senyor Rafols, hem de fer constar que si be hi ha actors *poch instruits, molt mal educats, plens de vent y viciosos*, (com diu vosté) no son aixis en sa *immensa* majoria. No cito noms; pero 'n coneix bastants que son molt dignes y molt comcal; y com qu'es aixi, convé que consti pe' bon nom de la classe.

Respecte á versets y criticas, ja vaig contestarli.

Ara, en quant á lo demás que vosté deya, ja afeja: *se tendrá en cuenta*.

Y tant es aixi, que desd' ara puch dirli que la Redacció pensa ocupar-se del millorament d' edificis y d' altres temas interessants y destinará una secció als col·laboradors que vulguin ab sas llums contribuir al prestigi del Art en sas multiples manifestacions.

Ja ho sab, donchs: si vosté té intenció de tractar alguna cosa sobre aquet particular, agafi paper y ploma y no haura d' escriurer á Roma, sino que pót enviar los originals que cregui d' utilitat, ab la certesa de que s' insertarán (comentantlos ó sense comentaris) sempre que s' ajustin al criteri de nostre periódich.

Ja té 'l camp obert. Disposi de las columnas y fassi foch de debo; pero no gastí pólvora en salvas, perque aixó de la pólvora 'm correspon á mi.

LO POLVORISTA

Dígali barret dígali sombrero (*)

D.ª Ros. En Fàbregas.
 RAMÓN. Aixó es bó.
 D.ª Ros. ¿Y que contenta estich jo!
 RAMÓN. Vosté n' está y jo també,
 y ja que tots dos ho estem,
 ara, donya Rosalia,
 demanarli jo voldria
 certa cosa.
 D.ª Ros. ¡Oh! be, veurem.
 RAMÓN. Jo vaig néixer.
 D.ª Ros. Ja ho sé aixó.
 RAMÓN. No pas que jo li hagués dit.
 D.ª Ros. ¡Oh, bé...!
 RAMÓN. ¡Qué sab! Y petit...
 D.ª Ros. Jugaba d'alló millor. (*Impacient.*)
 RAMÓN. No, senyora; s' *ativoca*.
 D.ª Ros. ¿No ho he endevinat?
 RAMÓN. Massa.
 De dias jugaba.
 D.ª Ros. ¿A plassa?
 RAMÓN. Fero en 'sent fosch... á la joca.
 Lo pare era un home honrat.
 D.ª Ros. ¡Oh! (*Com indicant que ja ho suposa*)
 RAMÓN. Aixó que no ho sabia.
 D.ª Ros. Pero jo ja ho presumia.
 RAMÓN. Bueno; per'xó li he explicat,
 Més aviat rich que pas pobre...

(*) Vejis lo número 88.

D.ª Ros. Me 'n alegro.
 RAMÓN. Y jo molt més.
 D.ª Ros. Perque rich...
 RAMÓN. Tenia diners
 y ja bastants anys á sobre
 De rich ell sol se 'n va fer.
 ¿Qué vol dir?
 D.ª Ros. Que va guanyar
 tot lo que va arreplegar.
 RAMÓN. No ho sabia (*Molt natural.*)
 ¿No?
 D.ª Ros. No, á fé.
 RAMÓN. Donchs ara ja ho sab.
 D.ª Ros. ¡Be, si!
 RAMÓN. Y mes cosas se sabrán
 encara si 'm va escoltant.
 D.ª Ros. Ja l' escolto.
 RAMÓN. Es qu' es aixi.
 Als poch anys se 'm va acabar
 la gran vida de burgés
 menjar, beura y no fer res.
 perque 'm van fer treballar.
 Més tart ell se va morir.
 D.ª Ros. ¿Y sa mare?
 RAMÓN. Quant va neixe'
 ell, va morir-se.
 D.ª Ros. (*No entenentho.*) ¿Cóm diu?
 RAMÓN. Que tant bon punt ell fou viu
 va morir ella, ho pot conéixer.
 D.ª Ros. ¿Cóm, cóm diu? No l' he entés be.
 RAMÓN. ¿Al neixe ell, ella 's moria?
 D.ª Ros. Sí, si, donya Rosalia,
 y al neixer jo igual va ser.
 RAMÓN. No ho compretch.
 D.ª Ros. Es ben senzill.
 RAMÓN. No ho entench ni gens ni mica.
 D.ª Ros. A fé que ben clar s' explica.
 RAMÓN. Vosté, doncas, ¿de qui es fill?
 D.ª Ros. ¿Jo? Del pare y de la mare.
 RAMÓN. Pero si ella 's va morir
 quant va neixe ell, digui aquí
 pót compendré aquet cas ara?
 D.ª Ros. ¿Qué qui 'l pót compendrer? Jo.
 RAMÓN. Pero jo no.
 D.ª Ros. Y fins vosté,
 RAMÓN. ¿Pero cómo?
 D.ª Ros. M' explicaré.
 RAMÓN. ¿Pero quant?
 D.ª Ros. Sens dilació.
 RAMÓN. Mes si no pot ser.
 D.ª Ros. ¡Que si!
 D.ª Ros. ¡No! (*Insistent*)
 Quant son pare va néixer
 ¿va mori ella?
 RAMÓN. Ella mateixa.
 D.ª Ros. Y donchs, home, si es aixis,
 si ni sols se van conéixer,
 ¿cóm se podian casar?
 RAMÓN. No 's van casar pas.
 D.ª Ros. ¿No?
 RAMÓN. ¡Cá!
 D.ª Ros. Ara més parada 'm deixa.
 RAM. Va mori ella; en's ent ell gran
 se ve casá ab la Madrona
 que va ser la seva dona:
 als nou mesos...
 D.ª Ros. ¡Botaván!
 RAM. La Madrona, mare meva,
 va morir, deixantme al món.
 D.ª Ros. Ara crech qu' ho entench, Ramón:
 va morir la mare seva.
 RAM. La mare del pare.
 D.ª Ros. ¿Eh?
 La seva avia diu?
 RAM. Si, l' avia.
 D.ª Ros. ¡Ah! donchs ja no estich en Bábía,
 RAM. ¿Hont es Bábía?
 D.ª Ros. S' diu; no ho sé. (*Seguirá*)

Memorias de un Comediant (·)

CAPITOL X.

LAS EMPRESAS

Després d'una pausa qu'en Ridaura invertí en apurar la tassa de café y encèndrer un cigarro, continuà d'aquet modo:

—Si, amichs meus; la unió dels cómichs pót donar-se per cosa impossible: sols quant una companyia's troba embarrancada y lluny de Barcelona, es quant està mes unida... en apariència. Dich en apariència, perquè per mes que tot son juraments d'amistat y *probas de companyerisme*, si algú d'ells troba ocasió d'imposarse ó de surtir d'aquell mal pás tot y'sent en perjudici de sos companys, ho fa sens cap mica de recansa, sols escudat ab l'idea de que si un altre's trobés en son lloch faria'l mateix. Y efectivament, te rahó; pero ell comensa per faltarli á la rahó.

Lo teatro no es mes qu'una llarga cadena; una anella s'enllassa ab l'altra, de tal manera, que, trencada la una totas las demés van desfentse, fins que la casualitat junta'ls caps y torna la cadena á formar-se, ab la condició qu'ls eslabons despresos quedan fora de joeh. Jo, desgraciadament, sempre he sigut dels qu'han quedat fora. ¿Voleu saber perquè? Per las casualitats de las circunstancias, y mes que per res, per no haver may estat embolicat entre faldillas.

—¿Cóm?

—M'explicaré.

Una dona, en totas las classes socials, ja se sab que pot fer girar y contragirar mil negocis: donchs be, en lo teatro encara mes que en cap altre esfera. La combinació per la formació d'una temporada, las mes de las vegadas depén l'ajust de'n *Pere* segons la contracta de la dona de'n *Pau*; entrant ella en la companyia imposa l'ajust del seu... diguem *marit*, y contractant á aquet *marit*, en *Pere* no hi pot ser, perquè'sent de la mateixa corda de'n *Pau*, hi hauria figuras repetidas; molt mes tenint en compte que'l galán protegeix al germá de la dama jove, y aquet ha parlat per un amich que per poch preu fa graciosos esbravats.

Resumint: que ab la protecció de l'un, la imposició de l'altre y'l compromís del de mes enllá's forman unas companyias tan fora de tó, que resultan orgas de gats.

Si per carambola'l negoci's presenta be, jay la mare! tothom s'infla; tothom ab un rey al cos y dos duros á la butxaca, comensa á alsar lo gallo. L'un no vol fé aquet paper perquè *no es lo seu*; l'altre rundina perquè'l pagan ab *xufas* y l'empresari s'*afarta* de guanyar diners; á la dama... tot li es poch.

La dama jove... no'n parlém.

La característica... ¡desgraciat del qu'ella agafa pe'l seu compte!

La part masculina, está apunt de sublevarse y fé 't teatro per *mutuo propi*.

L'empresari, treyent bilis, va atemperant los ánimos, pero ¡ca! Passant per cent exigencias y voltejat de mil enrabias, acaba la temporada ab mes cabells blanchs al cap que pessetas de benefici en la butxaca.

En cambi, si l'empresa pert, la companyia arronsa las espatllas y exclama:—¡Fillet, no sé que dirhi! Si guanyés tampoch diria res.

Avuy com avuy la casta del empresari s'ha acabat: tot lo mes que hi ha es alguna qu'altra empresa de *taguilla* ab molts infulas, molts plans y pochs fets. Pero aixó si, sempre la intriga de la protecció dominant en tot; protecció no leal, en pró de l'art, ¡no! aixó es lo de menos: *art* per la majoria dels comedians es... un compost de tres lletras sense cap significancia important. La protecció en lo teatro

tota es... femenina, es de *reintegro*; mes clá, protecció negociable. D'aquesta protecció son fillas aquellas companyias, ahont fins hi figuran eminencias de cartell, eminencias que pera brillar buscan tóns foscos, puig sino ¿com resaltarian?

Molts que no están en lo *quid* del negoci, s'es-tranyan de molts cosas en lo teatro, tant mes quant veuen alguna de las molts aberracions que esglayan á l'home mes expert que hi haji. Donchs no hi ha qu'esglayarse: en lo teatro ningú s'equivoca de bona fé; ningú fa re per re; ningú's mostra com qui es'y... tothom va per las sevas.

De paraula en paraula, reparo que m' allunyo de la principal qüestió: deya que la casta dels enpresaris s'ha perdut. Si, senyors, avuy dia pe'ls nostres actors, es dir pe'ls catalans, dos son los únichs teatros *de cara y ulls* que pugan anar (Romea y Nove-dats,) tot y contant la munió de retruchs que sufreixen.

Deixant aquets dos teatros ¿qué queda? Res: queda alguna altra empresa magre, y quedan las companyias en empresa artística, es dir, *á partit*.

Aquestas mereixen capitol apart.

ANTÓN MOSTASSA.

Repertori de Fora

Vilanova 1 Agost

Molt senyor meu: *L'ánima morta* y *Cura de moro* varen ser las produccions que's varen posar en escena en lo teatro Tivoli á la tarde de ahir, distingintse molt y molt lo senyor Bals en la *pessa* y'sent també objecte d'aplausos lo senyor Guilemany.

A la nit *Sogra y nora*, que, pe'l meu concepte, deixa compèndrer que'l autor sab molt bé ahont te la má dreta; pero l'obra no va agradar del tot, puig s'hi veuen escenas un poch pesadas, y per aquet y altres motius lo públich no va quedar prou satisfet.

La companyia está ensajant pera la festa major qu'es divendres, 5 del actual, *La Payesa del Montseny*. Allá veuren.—R. N.

Girona, 31 de Juliol

Después de ma última res de particular ha ocuregut en aquesta ciutat, pues la Companyia Equestre del *Circo Español* de eixa, dirigida per lo simpátich C. Llop, continúa fent las delicias de aquestos mos vehins, procurant quantas varietats permeten tal classe de espectacles, y suposo no estarán descontentes de nosaltres, dadas las entradas que se'ls proporcionan, y que's contan sovint per llenos.

Passant á un altre assumpto, dech dirli que, aburrit sens dupte D. Andreu Tuyet de presidir la Corporació Municipal, presentaba la dimisió del càrrech de Alcalde de aquesta Ciutat, y es tal lo conflicte que ha promogut, que diuhen si'l Govern se veurá en lo cas de no admètrerli la dimisió per serli impossible sustituirlo, dadas las condicions de carácter y qualitats que adornan als de nés edils que componen nostra desdixada Corporació Municipal.

Olvidaba dirli que la Banda Orquesta Municipal dirigida per lo distingit deixeble de Rodoreda, don Joseph Feliu, executa admirablement los números dels diferents treballs del Circo.

Lo diumenge próxim penso trasladarme á San Feliu de Guixols y desde tan pintoresca y elegant vila tindrè 'l gust de descriuerli lo que alli puga presenciar, que, segons noticias, es digne de figurar en correspondencia aport.—M. S.

La Garriga, 1 Agost

Molt senyor meu, amich y company: Cumplint ma promesa, dech manifestarli que la companyia d'aficionats d'aquesta colonia *estiuhena* posá en esce-

na lo dissapte passat las celebradas produccions catalanas *Tal ki vá que no s'ho creu*, de'n Vidal y Valenciano, y *Cura de moro*, den Pitarra.

Abduas pessas d'un acte y en vers, foren interpretadas fidelment per los senyors Blancafort, Pau, Sala, Marqués y altres (1), rebent las felicitacions de tots ls concurrents.

Durant los próxims dias de la festa major, actuará en lo teatro «Circulo de Recreo» la aplaudida companyia dramática de don Vicens Miquel: ja n'hi faré dos quartos l'altra setmana.

Pera lo successiu, los aficionats d'aquet poble tenen en estudi, entre altrás obretas catalanas, lo xistós juguet cómic de nostre company Joseph Asmarats *A ca' la modista*.

Fins á l'altra correspondencia queda de vosté aff. amich y s. s.—J. BARBANY

DESDE MURCIA

Si calor feya en Andalusia, no menos ne fa en las dugas poblacions que compren la present carta.

He deixat Andalusia per fugir del foch y per ma desgracia he vingut á caure á las brasas.

Poch puch dir per lo que tocaá teatros: tan poch que menos ja no potser.

En Cartagena precisament (quant ja n'vaig ser fora) devia debutar en lo Teatro-Circo una companyia d'òpera de la qual hi forman part alguns artistes bastant aplaudits á Barcelona.

Figuran com mestre concertador lo senyor Puig; com tenor, lo senyor Navarro; baixos, los senyors Flaff y Borrás; soprano dramática la senyora Lencheski y soprano lleugera la senyora Curieses.

Sembla, donch, que's prepara una bona temporada d'estiu.

De Murcia no'ls puch adelantar cap noticia de teatros y si sols ferlos menció de la companyia acrobática dels germans Teresa que ha treballat aquí en la Plassa de Toros y que per ser tots púsans nostres las dedico aquestas ratllas.

L'intrèpit Budoy s'aixecá ab lo seu glóbo y en companyia de un deixeble seu, lo senyor Company.

Tots han sigut molt aplaudits y'l públich que casi omplia la plassa, n'ha surtit satisfet del tot.

Ja que no d'espectacles parlarem d'altra cosa.

Perque'ls lectors vegin á quin punt arriba la hipocresia, vaig á darlos compte de lo que succeheix á Murcia los diumenjes al dematí.

Lo gremi de botiguers de roba acordá tancar la botiga tots los diumenjes y no véndrer un fil de roba á ningú, fins arribar al estrem de entrar los municipals á las botigas que tenen mitja portu oberta y fer surtir la gent que dintre la botiga examini algun género. Donchs bé: lo mes xocant es que'ls iniciadors y defensors de tal aberració fan entrar als compradors dins la botiga, tancan aquesta y venen tot quant se'ls vulga comprar.

Encendre un sirí á Sant Miquel y un altre al dimoni crech que's diu aquesta figura.

Mot de la fin.

¿Tens un cigarrillo?

—Prou. Vulgas cosas de mes bulto.

¿Ah sí? doncas té, no'l vull, y donam si vols unpuro.

CRISTÓFOL LLEGANYA.

Reunions particulars

ATENEO MARQUÉS DE LA MINA.—A benefici del jove senyor B. Ferrer, encarregat de la maquinaria, tingué lloch lo diumenje de l'altra setmana en dita societat una funció en la que s'hi posá en escena *Dos canarios de café*, *El Arcediano de San Gil* y

(1) Jo no m'hi poso, encara que hi era.

Chateau Margaux: totas foren ben rebudas per'ls concurrents. Lo beneficiat fou obsequiat ab alguns regals, varios d'ells humoristichs.

MARINA.—*Las Joyas de la Roser*, fou lo drama que s'posá en escena l'altre diumenge en lo local de tant lluhida societat. En conjunt surti bastant afinadet: sols nos va semblar que la dama, si estudiés una mica més la seva part, podria treure'n mes partit del seu papér pues demostra condicions per poderho fer milló.

Los senyors Fortuny y Marimon bé, com los demás que hi prengueren part.

També aquesta societat va fer funció á benefici del seu president senyor Lledó, la qual tingué lloch dissapte últim ab la pessa catalana *Pluja d'estiu* y la sarsuela en dos actes *La tela de araña*. En la primera s'lluhi ren los senyors Fortuny, Dominguez y Ros y no menos la senyoreta Martí. La sarsuela, apart d'algunes castellanadas, aná bastant ben ajustada per los senyors Casabó, Costafreda y beneficiat. La senyoreta Martí semblaba estar afónica; pero s'esforzá per treure'n bon partit.

ANTICHS GUERRERS.—Aquesta societat va celebrar lo passat dia de Sant Jaume, l Certámen casulá per commemor lo segón any de sa fundació. Plé'l local de gom á gom de selecta y distingida concurrencia, llegiren los vencedors sas composicions premiadas, que no baixarian d'unas vinticinch. La major part d'ellas, en honor á la vritat, son inspiradas, xistosas y de no escás mérit literari. Lo primer premi (la flor natural) fou adjudicat á don Joseph Agulló que elegi Reyna de la festa á la senyoreta Eularia Torreblanca. Totas las composicions foren calurosament aplaudidas.

Dita societat, respecte del certámen se pot dir que aquest any ha dat un pás de jegant, puig que, á mes d'haver sigut la lluyta empenyada, algunas de las composicions son dignas de ser publicadas y d'obtenir premis de valor mes intrínsech que'ls humoristichs ab que foren recompensadas.

Lo conegut autor dramátich don Joseph Maria Pous, president del Certámen, obrí'l concurs ab la següent poesia deguda á sa ploma:

I

ARA OJATS, Guerrers antichs,
companys, coneguts y amichs,
grassos, magres, atls y xichs,
de totas midas.

Vull probar incontinent,
qu'heu obrat molt malament
elegintme president
d'aquesta brega.

Puig si sòu tots aguerriats,
entussistas, decidits,
y teniu de ferro ls pits,
jo só un calsas.

Y entre valents un cobart,
ja mes dejorn ó mes tart
té qu'emportarsen un fart
de tunyina.

¿Qué pensariau del xay
que no haventse mogut may
perque'l llop li causa esglay
y congoixa—

Se fiques un jorn de cop
dins de la cova del llop,
esposat á rébrer drop
ab sas urpas?

Se'n riurian ¿no es vritat?
Donchs riheu, qu'aixo ha passat:
jo só'l xay aixelabrat
y sens senderi,

que instigat per un amich,
entre vosaltres m'estich
exposat ab greu fatich

à una rifada.

No vull dir que llops siguéu;
pero si qui manejeu
la... llansa d' un modo arreu
que me acora.

Y com que sóch tant poruch
y ab vosaltres res hi puch,
si una castanya me 'n duch
¡será ben meva!

Que, sent tant débil com sóch,
no es de prudents ni per joch
ficarme entre mitj del foch
de la gnera.

Sens tindre de aplausso fam
es la Escena lo meu camp,
y en ella rumbeixo 'l ram
d' olivera.

Aixo provará que 'm plau
mes que la guerra la pau,
tement que si deixo 'l cau
rebré pallissa,

¿Y ab tot obligat me veig
á ser jutje de un torneig?
¡Mare de Déu, quin mareig!
¡Tot m' esgarrifo!

Puig encar que en la batalla
tingueu per arma la rialla,
feu ballar á qui no balla
xotichs y polka,

Qu' es vostra xistosa ploma,
arma que ningú ha doma
¡ja pot dir qui un tanto toma
«!Ora pronobis!»

II

Testimoni d' eixa lluyta,
encara que á corre—cuyta
ab lo temps de fe una truyta
vaig á exposarvos.

Qu' ha estat la brega tant forta
qu' aquell que 'l premi s' emporta
no pot dir que deixi morta
la part contraria.

Sent tan braus los lluytadors,
no se sab si son millors
las carbassas que los llors:
ho dich de serio,

Heu mostrat tal valentia
en la «guerrera poesia»,
que vos juro donaria
de bona gana.

—una pessa, braus amichs,
pessa que 'm costa fatichs,—
per ser un de los mes xichs
de vostra colla.

Per lo tant, admirador
de vostre gentil valor,
aplaudeixo de tot cor
á uns y altres.

Com també á los concurrents,
que prou mostran ser valents
admirant en tals moments
vostra feresa.

Y, en fi; saludant las ninas
tant casadas com fadrinas
y á las mamás y padrinas,
me despedeixo,

dihent á tots que me'n gandeixo
d' haver sigut tant honrat,
obtenint vostre amistat;
y per pogarvos, amichs,
daré 'l crit entussiasmat
de... ¡Visca la Societat
de los braus «Guerrers Antichs!»

Al terminar fou lo senyor Pous molt aplaudit,
com també'l secretari senyor Vilaplana després de
exposar los conceptes per quals mérits foren premiadas las composicions.

Rebi nostre enhorabona tan distingida Societat
per lo molt celebrat que ha sigut son certamen del
present any.—P. de R.

SOCIETAT LA AFRICANA.—Diumenje á la nit se
posá en escena *Quatre casats y un viudo*, desempenyat
pe 'ls senyors Blanes, Guardiola, Olives (M.) y Ra-
cionero, los quals se portare molt bé.

La sarsuela *Los Aparecidos* fou la segona y en ella
s' distingiren notablement los senyors Amores y
Racionero, fent de *Comendador* y *Crispulo* respectiva-
ment; tenint aquest últim de repetir á petició del
públic lo coro de las beatas. Lo senyor Blanes seva
portar bastant bé en la declamació en lo cant desa-
finá bastant: Los senyors Gonzalez, Urdián y Codina
(F.) bastant passadors. Los coros un xich desafinats
en algunas parts ab tot y 'ls esforços del mestre
concertador senyor Xuclá. Al final de la obre foren
cridats al palco escénich.

La senyora Tarés y l' altre senyora (que sentim no
recordarnos lo nom) se portaren be.

Després tingué lloch l' estreno del casi monoléch
Un porter, de qual obreta se parla en altre lloch d'
aquest periodich.—BARBA-ROJA.

Colaboració admesa

ILUSIÓ

En nit serena y hermosa
Mon ánima enamorada
Contemplaba extasiada
De la lluna l' esplendor;
Y mil somnis de ventura
A mon pensament venian,
Somnis que per' mi tenian,
Lo dols encant del amor.
La mar que llumyana s veyá
Semblaba que joganera
Volgués ser la missatjera
De completár mon encant;
Puig sas onas platejadas,
De lluny rich mantell semblaban,
Y á mon pensament donaban
Una ilusió palpitant.
Me trobaba transportada
A un mon plé de ventura
Ahont tota criatura
Gosaba ditxas sens fi,
Y sentia tal dolcesa
Y m trobaba tan ditxosa
Com déu trobarse la rosa
En mitj de fragant jardí.
—De prompte, la blanca lluna
Per negre núvol tapada
Va deixar de mi apartada
Aquella bella atracció,
Fentme véuerer d' aquest modo
Que tot lo d' aquesta vida
Es no mes qu' una mentida,
Es no mes qu' una ilusió.

JULIA ESTRADA DE SOLER

SI TU VOLS.....

—Tindrás preuhats joyells per ta bellesa
Regina de la moda serás tú,
dos capritxos que vulguis, ma riquesa
Abs teus peus posará, y tal altivera
No podrá, no, imitar jamay ningú.
Viurás en richs palaus ahont le alegancia
Honrará nostras fostas y soires
Nadarás sempre, aymia 'n la abundancia
Y simbol mon amor de fé y constancia
Etern per tú será...¿Qué'm dius?

—Jo.... rés.

Emblema la virtut fou de ma rassa
Y no 's ven per las barras d' or mes fi
Mon dinte heu passat un xiquet massa
Y honra á tant menyspreu ma porta embrassa
Fugui... y no torneu maymés aquí.

ENRICH AYÑÉ Y PLÁ

Saló de descans

*** Ha quedat desolta la Societat «Fomento Recreatiu» establerta en lo carrer de Rosich.

*** En lo Circol Mercantil familiar van representar diumenje ultim las pessas catalanas *A pel·ly d' repel*, *Un pollastre aixelat* y *Als peus de vostre baix* la direcció de don Joan Llorens.

Ara estan ensajant la funció del benefici de la dama senyora Bolea.

*** La Societat Recreativa «L' Atlántida» donará diumenje dia 7 una gran funció catalana, ab lo juquet *L' Adroguer del Cantó* y estreno en Barcelona de la comedia en un acte, original de D. R. Rocavert, *¡Fum y Llum!* Tambe estrenará aviat lo drama *Amor Vanitat... y Res*.

*** Lo senyor don Francisco Tressols formarà part tambe de la companyia del teatro de Novedats durant la temporada d' ivern.

*** Nostres lectors saben la desgracia que tingué en Eldorado lo distingit director don Joseph Bosch. Tenim la satisfacció d' anunciar que tan apreciable artista está bastant millor de las feridas que va ferse al cap ab motiu de la caiguda que va tenir.

Desitjem que s' restableixi del tot.

*** Dema passat comensará á treballar en Novedats una companyia de sarsuela que donará obras d' espectacle: entre las d' aquesta classe que prepara hi ha la nova producció *Tras una herencia*, de que se'n tenen bonas noticias.

*** La companyia de sarsuela del aplaudit tenor don Joan Prats anirà á San Feliu de Llobregat en los dias de la festa major de dita vila.

*** La companyia dramática de don Ricardo Calvo funcionarà desde Octubre en lo teatro Principal.

*** Ja han comensat las reunions de las juntas de barri per' adornar 'ls carrers durant las festas: un dels que volen distingirse es lo carrer del Hospital.

*** Lo celebrat pintor escenógrafo senyor Soler y Rovirosa á qui vol preguntar la Comissió de festas sobre la realisació d' uns espectacles en lo Parque, se troba actualment en San Hilari, y en quant torni s' ocupará d' aquest assumpto.

*** Diumenje vinent tornarà á obrirse 'l teatro Calvo Vico: ara hi haurá ópera. Veurem com anirà. Nosaltres voldriam qu' anés molt be.

*** Nostre simpática paisana la senyoreta Fábregas, es objecte de las distincions y dels aplausos del públich en lo teatro de *Recreios*, de Lisboa, també obté molt éxit lo senyor Aragó.

*** En la ultima plana trobaran avuy nostres lectors alguna variació en los anuncis, haventhi entre 'ls novs lo del acreditat establiment de perruqueria que don Jaume Sala té en la vehina vila de Gracia.

*** Lo' aplaudit poeta don Josep M.ª Pons ha tingut la deferencia de enviarnos un exemplar de la seva última producció *¡Viva 'l divorci!* que tantas representacions obtingué en Romea en l' última temporada.

*** Hem rebut la revista del Casino Artesà (de Gracia) quant já estava cumpaginat lo número. Sols podem dir, donchs, aquí, que 'l drama *L' agulla* va agradar, tenint en general un acertat desempeyo.

CAVILACIONS

XARADA

Es feyna d' espardenyer
treballar «prima tercera»
es animal la «segona»
qu' es molt bó per la cassera;
La «total» bestia petita
que quant salta va lleugera,
passa l' ivern amagada
y surt per la primavera

J. GUASCH

TRENCA-CLOSCAS

Enrich Serra Tarturel

SALAMANCA

Combinar ab las lletres d' aquesta direcció los noms de quatre carrers de Barcelona

PEP GALLETA

BERRINAMENT

BERTOLDO

Formar ab aquestas lletres lo titol d' un drama català.

CINTET BARRERA Y CARGOL

MUDANSA

La «total» va ahir comprar
aprop de la Boqueria
una «tot» per la Maria
que sis rals li va costar

C. BARRERA Y CARGOL

Soluciones á las cavilaciones del N.º 87

ROMBO:

C

C a l l

C o r e a

C a r d o n a

L l e o n a

A n a

a

Trenca-closcas: —«El fantasma de los aires».

Duplicació: —«Dáble arroz á la zorra el abad».

Trenca-closcas triple: —«Lo promes, La germana gran, Rey absolut y La Boja».

Combinació: —«Petronila».

No mes las ha enviat lo senyor Pam de Cana.

Correspondencia

C, Eoig per ara no 't podem complaure; veurem mes endavant.—Plana: no sabem las senyas.—R. Ch (Gracia): no volem armar qüestions ab qui no es digne de que hi discutim.—Pep Galleda (Tarrasa): ja ho hem rebut tot.—Antón Barbut: fassis afeitar y aixis 'l coneixerem, pèrque l' assumpte que vol tractar s' ha de fer sense visera.—J. T y R: ja hi pensem en vosté.—J. Font: ¿ho te tot ja?

J. SOLÉ PIQUÉ, IMPRESSOR, RONDA UNIVERSIDAD, 9.

Carme, 33

Máquinas de cusir, máquinas de fer mitja

SANTASUSANA

PREUS SENS COMPETENCIA

Taller pera adobar tota classe de máquinas.—Se ven á plassos y al comptat.

Carrer del Carme, 33. - Barcelona

Carme, 33

APARATOS
pera
péndrer dutxas

PERRUCAS Y POSTISSOS
DE TOTA CLASSE
PERA TEATROS
GRAN SALÓ
pera afeitar, tallar y rissar cabells
en la
PERRUQUERIA
de
VICENS GARCIA
Conde del Asalto, 6, Principal
Casa establerta desde 1840

Construcció de Teatros
Servey complert y bó
pera guardarropias
*Pera informes y detalls, dirigirse al
fuster del carrer d' Estruch, 11*
BARCELONA

PELUQUERIA ARTISTICA
Saló pera Afeitar, Rissar y Tallar lo cabell
DE
Lluís Anglada
Gran assortit de perrucas
y tota classe de postissos per' artistas
de teatro.
Rambla del Centro, 7, Entr.
BARCELONA

CONCORDIA

MAQUINAS PERA FER MITJA

Las millors del món

S' hi fan mitjas, mitjons, camisetas de punt d' agulla igual que á la má. comensadas y acabadas en la mateixa máquina, proporcionant la millor manera de guanyarse la vida á casa.—Exportació qualsevol població.—S' ensenya á treballarhi de franch.

◆ N. Agustí Manyosa — Regomir, 25 y 27, botiga ◆

LLUNAS ASSOGLADAS PERA MIRALLS, DE ORTEGA Y BADIA

Depósit de Cristalls, Baldosas, Baldosetas, etc., etc.

TELÉFONO NÚM. 1397
Carrer de la Comtesa de Sobradíel, número 3
BARCELONA

TIPOGRAFIA

DE

Joaquím Solé y Piqué

IMPRESOS

DE TOTA CLASSE Á PREUS MÓDICHES
PROMPTITUT EN LOS ENCÁRRECHS

Orquesta dels Catalans

de la que 'n forma part lo notable concertista de violí senyor Badia. dirigida per DON ROMUALDO ZUBIELQUI.—Per' ajustos dirigirse carrer del Hospital, 102, 4.ª Barcelona

TRENCADURAS

Se curan aviat y radicalment ab lo BRAGUER MECANICH Y REGULADOR inventat per l' especialista senyor PALAU. Recomanat per tots los metjes eminents y premiat en la última Exposició de Barcelona. Té concedit Real privilegi.

Carrer Ample, 12 y 14, al costat de la iglesia de la Mercé
Consultori ortopédich, de 8 á 1 y de 3 á 8

PERRUQUERIA DE JAUME SALA

PROVIDENCIA, 43, GRACIA

Servey esmerat en perrucas pera teatro.—Especialitat en caracterisar.

Saló per' afeitar, tallar y rissá 'l cabell.

GRACIA.—PROVIDENCIA, 43.—GRACIA

OBRAS NOVAS

del reputat autor

DON JOSEPH MARÍA POUS

Tres pierrots y Lo Polisson, comedias en un acte.—**Un marido á línea corta**, sarsuela en un acte.

Totas aquestas obras se trobarán de venta en la Administració de aquest setmanari ab un descuento de 25 per 100 sobre 'ls seus preus.